

Bruxelles, den 25.11.2021
SWD(2021) 358 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUMÉ AF RAPPORTEN OM KONSEKVENSPANALYSEN

Ledsagedokument til

**Forslag til
Forslag til Rådets direktiv**

om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere (omarbejdning)

{COM(2021) 732 final} - {COM(2021) 733 final} - {SEC(2021) 576 final} -
{SWD(2021) 357 final}

Resumé (maks. 2 sider)

Konsekvensanalyse af mobile EU-borgeres valgrettigheder

A. Behov for handling

Hvad er problemstillingen, og hvorfor udgør det et problem på EU-plan?

EU-borgere, som bor, arbejder, studerer osv. i et EU-land, hvor de ikke er statsborgere, ("mobile EU-borgere") har i henhold til EU-retten ret til at stemme og stille op ved valg til Europa-Parlamentet og ved kommunale valg i det pågældende land på de samme betingelser som landets egne statsborgere.

Det er dog relativt få, der gør det, af forskellige årsager:

- folk kender ikke nødvendigvis til deres rettigheder og har stadig vanskeligt ved at indhente nøjagtige oplysninger om de administrative procedurer
- de byrdefulde procedurer og risikoen for at blive slettet fra valglisterne i deres hjemland afholder dem fra at udøve disse rettigheder
- de nationale myndigheder har stadig svært ved at forhindre, at folk stemmer mere end én gang til Europa-Parlamentet, da det er vanskeligt at udveksle oplysninger med henblik på at identificere vælgere og kandidater, som er registreret flere gange.

I betragtning af at flere og flere EU-borgere bosætter sig i et andet EU-land, vil disse problemer blive mere udtalte, da de berører stadig flere EU-borgere.

Hvad bør opnås?

Formålet med initiativet er at løse disse problemstillinger ved at ajourføre, præcisere og styrke reglerne for at sikre, at de hjælper så mange EU-borgere som muligt med at deltage ved valg, samt for at værne om integriteten af selve valgene.

Det tager især sigte på at:

- forenkle procedurerne for registrering på valglisterne og kandidatlisterne
- øge de berørte borgeres opmærksomhed på og kendskab til deres valgrettigheder og de relaterede administrative procedurer
- mindske mulighederne for at afgive mere end én stemme ved europæiske valg
- reducere risikoen for, at de berørte borgere slettes fra valglisterne i deres hjemland
- forbedre dataindsamlingen om kommunale valg og Europa-Parlamentsvalg
- ændre forældede regler (f.eks. som følge af brexit).

Hvad er merværdien ved at handle på EU-plan (nærhedsprincippet)?

De pågældende valgrettigheder er fastlagt i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og er en del af borgernes rettigheder som unionsborgere. Den overordnede ramme for udøvelsen af disse rettigheder udgøres både af EU-regler og nationale regler. Eftersom de enkelte EU-lande ikke kan skride ind i grænseoverskridende spørgsmål, kan de identificerede problemer ikke løses af landene hver for sig.

B. Løsninger

Hvilke løsninger er der overvejet for at nå målene? Foretrækkes en bestemt løsning frem for andre? Hvis ikke, hvorfor?

I konsekvensanalysen er der set på to løsningsmuligheder. De indeholder begge en række mulige foranstaltninger til at løse problemerne:

- **Mulighed 1** går ud på at styrke og afklare de gældende regler. Dette gøres gennem målrettede ændringer på de områder, hvor der er konstateret problemer.
- **Mulighed 2** indfører en række foranstaltninger til at reformere direktivet. Formålet er at harmonisere valgprocesserne i medlemsstaterne.

Selv om mulighed 2 forekommer at være den mest effektive, er mulighed 1 den foretrukne af hensyn til effektiviteten, sammenhængen og nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Hvad er de forskellige interessenters synspunkter? Hvem støtter hvilken løsning?

Interessenterne har generelt støttet initiativet. Borgerne og NGO'erne fremhævede behovet for klare og lettilgængelige oplysninger om registrerings- og valgprocedurerne og begrænsninger af ufrivillig afregistrering. De nationale myndigheder efterlyste yderligere forbedringer af udvekslingen af oplysninger om vælgere med henblik på at forhindre, at folk afgiver mere end én stemme, og bedre støtte til de lokale myndigheder under hensyntagen til sammenhængen med andre EU-politikker og -instrumenter.

C. Den foretrukne løsnings virkninger

Hvilke fordele er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes – ellers fordelene ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

Denne fremgangsmåde letter registreringsprocedurerne for vælgere og kandidater og forbedrer adgangen til oplysninger i forbindelse med kommunale valg og Europa-Parlamentsvalg for EU-borgere, der bor i et andet EU-land. Bestemmelserne i det eksisterende direktiv styrkes for at sikre en helhedsorienteret tilgang til at løse de konstaterede problemer og opnå størst mulig virkning, samtidig med at de nationale beføjelser på området respekteres.

Hvilke omkostninger er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes – ellers omkostningerne ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

Forslaget indebærer ikke nogen yderligere finansiel eller administrativ byrde for EU eller EU-budgettet.

Hvordan påvirker den foretrukne løsning små og mellemstore virksomheder og konkurrenceevnen?

Alle mulighederne ventes overordnet set at have bredere indirekte positive økonomiske virkninger, da de støtter den fri bevægelighed for personer i EU og deres integration i værtslandet. SMV'erne ventes ikke at blive særligt berørt.

Vil den foretrukne løsning få væsentlige virkninger for de nationale budgetter og myndigheder?

Den foretrukne mulighed indebærer visse yderligere administrative omkostninger for de nationale myndigheder til fremme af et bedre samarbejde og informering af EU-borgere, som flytter til et andet land. Disse omfatter både engangsomkostninger med henblik på tilpasninger og løbende omkostninger.

Disse forventes dog at blive opvejet af de langsigtede besparelser for myndighederne og borgerne som følge af de mere effektive procedurer.

Vil den foretrukne løsning få andre væsentlige virkninger?

Folk, der udøver deres ret til at flytte til et andet EU-land, vil kunne deltage i det demokratiske liv i det pågældende land.

Proportionalitet?

Rimelig handling på EU-plan bør sikre, at:

- EU-borgere, der flytter til et andet EU-land, effektivt kan udøve deres demokratiske rettigheder ved valg. Det betyder, at den eksisterende EU-ramme for disse rettigheder skal præciseres.
- Mulighederne for at stemme mere end én gang ved europæiske valg mindskes, hvilket styrker deres integritet.

D. Opfølgning

Hvornår vil foranstaltningen blive taget op til fornyet overvejelse?

Der indføres en forpligtelse for landene til løbende overvågning og rapportering om gennemførelsen:

- **direktiv 93/109/EF** – en rapport efter hvert valg til Europa-Parlamentet
- **direktiv 94/80/EF** – en rapport hvert femte år.

Kommissionen vil senest to år efter valget til Europa-Parlamentet i 2029 undersøge anvendelsen af begge direktiver og foretage en evaluering af fremskridtene hen imod opfyldelsen af målsætningerne deri.